

Poučení o procesních právech a povinnostech účastníků řízení

1. Důsledky smírného vyřešení sporu před zahájením jednání

Soud vyzývá účastníky podle § 99 o.s.ř. ve spojení s § 114a odst. 2 písm. b) o.s.ř. ke smírnému vyřešení sporu s tím, že účastníci mohou využít mediace podle zákona o mediaci. Soud žádá účastníky, aby důkladně zvázili (příp. prostřednictvím mediátora), zda je skutečně vyloučeno smírné vyřešení sporu. V případě, že je reálná mimosoudní dohoda, mohou účastníci (za souhlasu protistrany) požádat soud o prozatímní nenařizování jednání, případně o přerušení řízení.

Soud poučuje účastníky o tom, že ji-li to vhodné a účelné, může předseda senátu účastníkům řízení nařídit první setkání se zapsaným mediátorem (i bez návrhu účastníků) v rozsahu 3 hodin a přerušit řízení na dobu nejdéle tří měsíců (ust. § 100 odst. 2 o.s.ř.).

2. Námitka podjatosti soudce a místní příslušnosti soudu

Účastníci řízení mají právo vyjádřit se k osobě soudce /předsedícího/, který bude podle rozvrhu práce věc projednávat a rozhodovat, případně vznést námitku podjatosti proti osobě tohoto soudce /předsedícího/. Účastníci řízení mají právo vyjádřit se rovněž k osobám zapisovatelů nebo jiných zaměstnanců soudu, znalců a tlumočníků. V námitce podjatosti musí být uvedeno, proti kterému soudci /předsedícímu/ směruje, v čem je spatřován důvod pochybnosti o jeho nepodjatosti, kdy se o něm účastník podávající námitku dozvěděl a jakými důkazy má být prokázán. Účastník je povinen námitku podjatosti soudce /předsedícího/ uplatnit nejpozději při prvním jednání, kterého se zúčastnil soudce /předsedící/, o jehož vyloučení jde. Nevěděl-li v této době o důvodu vyloučení, nebo vznikl-li tento důvod později, může námitku uplatnit do 15 dnů poté, co se o ní dozvěděl.

Účastník může vznést při prvním úkonu, který mu ve věci přísluší, námitku místní nepříslušnosti soudu, jestliže se domnívá, že soud, ke kterému byl návrh na zahájení řízení /žaloba/ podán, není místně příslušný k projednání této věci.

3. Povinnosti účastníků

K dosažení účelu řízení jsou účastníci povinni zejména tvrdit všechny pro rozhodnutí věci významné skutečnosti, pokud je již neobsahuje žaloba či písemné vyjádření k ní, plnit důkazní povinnost (ust. § 120 odst. 1 o.s.ř.) a další procesní povinnosti uložené jím zákonem nebo soudem a dbát pokynů soudu (ust. § 101 odst. 1 o.s.ř.).

Nedostaví-li se řádně předvolaný účastník k jednání a včas nepožádal z důležitého důvodu o odročení, může soud věc projednat a rozhodnout v nepřítomnosti takového účastníka; vychází přitom z obsahu spisu a z provedených důkazů.

4. Dokazování při jednání

Podle § 120 odst. 1 o.s.ř. jsou účastníci povinni označit důkazy k prokázání svých tvrzení. Neoznačí-li důkazy potřebné k prokázání svých tvrzení, bude soud při zjištování skutkového stavu vycházet z důkazů, které byly provedeny. Soud může vzít za svá skutková zjištění shodná tvrzení účastníků (§ 120 odst. 3 o.s.ř.). Účastníci musí uvést všechny rozhodné skutečnosti a označit důkazy dříve, než ve věci bude vyhlášeno rozhodnutí. Později uplatněné skutečnosti a důkazy jsou odvolacím důvodem jen za podmínek uvedených v § 205a o.s.ř.

5. Podmínky pro osvobození od soudních poplatků, ustanovení zástupce

Na návrh může předseda senátu přiznat účastníkovi z časti osvobození od soudních poplatků, odůvodňují-li to poměry účastníka a nejde-li o svévolné nebo zřejmě bezúspěšné uplatňování nebo bránění práva; přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody. Své nepříznivé majetkové poměry je žádající účastník povinen prokázat. Nerozhodne-li předseda senátu jinak, vztahuje se osvobození na celé řízení a má i zpětnou účinnost. Poplatky zaplacené před rozhodnutím o osvobození se však nevracejí. Přiznané osvobození předseda senátu kdykoli za řízení odejme, popř. i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka osvobození neodůvodňují, popř. neodůvodňovaly.

Účastníku, u něhož jsou předpoklady, aby byl soudem osvobozen od soudních poplatků, předseda senátu ustanoví na jeho žádost zástupce, jestliže je to třeba k ochraně jeho zájmů. Žádost je nutné dokládat splněním předpokladů pro osvobození od soudních poplatků.

6. Náležitosti podání účastníků k soudu

Z každého písemného podání účastníků vůči soudu musí být patrno, kterému soudu je určeno, kdo je činí, které věci se týká a co sleduje a musí být podepsáno a datováno. Podání v listinné podobě je třeba předložit s potřebným počtem stejnopsíz a s přílohami tak, aby 1 stejnopsis zůstal u soudu a aby každý účastník dostal 1 stejnopsis, jestliže je to třeba. Podání v jiných formách se činí pouze jedním stejnopsízem.

7. Doručování

Je třeba, aby účastníci v prvním podání sdělili soudu, jakým způsobem jim mají být doručovány písemnosti, tedy:

- zda již mají zřízenou datovou schránku a jaký je její identifikátor
- zda žádají o doručování na elektronickou adresu (emajlem); podmínkou je zřízení kvalifikovaného podpisového certifikátu k vytváření zaručeného elektronického podpisu účastníka pro potvrzení přijetí písemností zda již má zřízenou datovou schránku
- sdělit jinou doručovací adresu v ČR, na kterou jim má být doručováno poštou

Pokud účastníci nesdělí ani jednu ze shora uvedených možností doručování a nemají zřízenou datovou schránku, bude soud veškeré písemnosti doručovat poštou na adresu pro doručování evidovanou v centrální evidenci obyvatel a není-li tato adresa zřízena, pak na evidovanou adresu trvalého pobytu bez ohledu na to, zda se tam adresát zdržuje či nikoli.